

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/32/2016
Identifikačné číslo spisu:	4211010534
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4211010534.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 30. mája 2017 v trestnej veci obvineného N. C. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a pre pokus zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1, § 155 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného N. C. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/7/2013, z 5. februára 2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného N. C. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 11T/96/2011, zo 6. decembra 2012 bol obvinený N. C. uznaný vinným zo spáchania v bode 1/ z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a v bode 2/ z pokusu zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1, § 155 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

1/ v presne nezistenom čase okolo 08.00 hod. dňa 09. septembra 2010 v E. v priestoroch pred schodišťom obytného bloku č. XXX/XX na D. ulici na mieste verejnosti prístupnom po predošlom verbálnom útoku slovami „špinavá kurva, kopnem ťa do piče“, fyzicky napadol poškodenú Z. R., nar. XX. decembra XXXX, bytom E. ul. D. XXX/XX, a to spôsobom, že ju kopol do oblasti ľavého stehna, ako aj do pravého kolena a následne ju sotil na zem, v dôsledku čoho poškodená utrpela zranenia, a to pomliaždenie ľavej ruky, pomliaždenie pravého kolena a pomliaždenie ľavého bedrového zhybu, ktoré si vyžiadali podľa odborného vyjadrenia dobu liečenia v trvaní 5 až 6 dní a následne na tom istom mieste bezdôvodne fyzicky napadol poškodeného N. R., nar. X. H. XXXX, bytom E. ul. S. XX, a to spôsobom, že ho sotil na zem, sadol si na neho a fackal ho, ktorým skutkom však zranenia nespôsobil, a

2/ dňa 24. júna 2011 v čase okolo 22.00 hod. v E. v obytnom dome na ulici D. číslo XX v spoločnom schodišti medzi druhým a tretím poschodím napadol P. N., nar. XX. H. XXXX, trvale bytom E., D. XX/XX a to takým spôsobom, že ho zozadu najmenej dvakrát udrel drevenou palicou do zadnej časti hlavy a opakovane ho udrel po chrbte, v dôsledku čoho poškodený spadol na zem a utrpel zranenia, a to

dve tržné rany vo vlasatej časti hlavy a mnohopočetné pohmoždenia s krvnými výronmi a odreninami kože na chrbte, ktoré boli podľa znaleckého posudku spôsobené tupým predmetom s ostrou hranou a ktoré si vyžiadali liečenia v trvaní najmenej 10 dní, pričom útok bol smerovaný aj na životne dôležitý orgán - na hlavu a v tomto útoku prestal až po tom, čo mu bolo zo strany jednej zo susediek pohrozené, že zavolá na neho políciu.

Za tieto trestné činy mu bol uložený podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne, na ktorého výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bol obvinený zaviazaný k náhrade škody pre Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s., Mamateyova 17, Bratislava, vo výške 59,91 Eur.

Krajský súd v Nitre rozsudkom, sp. zn. 1To/7/2013, z 5. februára 2013 o odvolaniach obvineného a okresnej prokurátorky Komárno rozhodol tak, že zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Trestného poriadku rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 7, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol, pretože zistil, že nie je dôvodné.

Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/7/2013, z 5. februára 2013 podal prostredníctvom obhajkyne dovolanie obvinený N. C. z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, kde namieta, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu a podľa písm. i/ Trestného poriadku, t. j. že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku obvinený neuvádza žiadne argumenty. K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku obvinený uvádza, že súdy neúplne zistili skutkový stav a pokiaľ sa skutky aj stali, boli nesprávne právne posúdené. Ku skutku v bode 1/ uvádza, že sa nestal tak, ako ho popísali poškodení - svedkovia R. a R., nakoľko títo sú priatelia a ich výpovede mali zakryť skutočnosť, že útočníčkou a provokatérkou incidentu bola sama R.. Obvinený tvrdí, že on bol prvý napadnutý a keď mu bolo nastriekané do očí slzotvorným plynom, kopol bez úmyslu privodiť niekomu zranenie, ide teda o konanie z nedbanlivosti. Ku skutku v bode 2/ uvádza, že o N. je známe a bolo preukázané, že v čase incidentu bol v ťažkom stupni opitosti a správal sa hlučne. Namieta, že ak svedkyne počuli krik, robil ho N. pod vplyvom alkoholu. Namieta, že je vylúčené, aby svedkyne videli útoky na N. v odzrkadlení okien ako odraz z okna na medziposchodí. V prípravnom konaní aj na hlavných pojednávaniach navrhoval vykonanie ohliadky miesta činu a vykonanie vyšetrovacieho pokusu. Tieto dôkazy neboli súdom vykonané. Palica, ktorou mal N. napadnúť, nebola zaistená, hoci na miesto ihneď prišli policajti. Tvrdil, že N. mal poranenia, ktoré mu spôsobil niekto iný, čo vyplýva aj zo skutočnosti, že znalec podávajúcí posudok o jeho zranení, ho videl až týždeň po incidente a poranenia popísané v znaleckom posudku označuje za čerstvé. Preto N. ani nežiadal náhradu škody. Ďalej uvádza, že incident nemožno subsumovať pod trestný čin výtržníctva, pretože výtržníctvom je podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona konanie, a to verbálne alebo fyzické spáchané verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom. Verejným miestom však nie sú byty a ani iné priestory v obytnom dome, a preto skutok pod bodom 2/ môže byť v krajnom prípade priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu. Navrhuje preto zrušiť rozsudok Krajského súdu v Nitre a jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Komárno a tomuto prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadrila okresná prokurátorka, ktorá uviedla, že v predmetnej veci podľa jej názoru nie sú dané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Trestného poriadku, pretože k porušeniu práva obvineného na obhajobu nedošlo, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané zákonným spôsobom, resp. preto, lebo odôvodnenie dovolania je založené výlučne na argumentácii, že súd prvého stupňa i odvolací súd nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy. K dôvodu

dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku uvádza, že dovolanie je určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, a teda nemožno sa ním domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd skúmať nemôže, nakoľko nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, dovolanie neobsahuje žiadnu argumentáciu. Navrhuje preto, aby dovolací súd uznesením vec odmietol v zmysle § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

K dovolaniu sa vyjadril poškodený P. N., ktorý popiera skutočnosti uvedené obvineným v dovolaní k skutku v bode 2/. Uvádza, že zranenia, ktoré mu obvinený spôsobil, vznikli bezprostredne v dôsledku jeho útoku a náhradu škody nežiadal, pretože mal strach z reakcie obvineného. Ďalej uvádza, že po návrate obvineného z výkonu trestu tento naďalej šikanuje celý obytný dom svojím agresívnym správaním.

K dovolaniu sa vyjadrili aj poškodení Z. R. a N. R., ktorí obaja vo svojich vyjadreniach uviedli, že k veci nemajú čo dodať a trvajú na svojich výpovediach z prípravného konania a jednotlivých pojednávaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného N. C. nie je opodstatnené, pretože je zřejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania.

V prvom rade najvyšší súd poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R120/2012-I).

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Trestného poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodiť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

Z obsahu písomného odôvodnenia dovolania je zřejmé, že obvinený chápe dovolanie ako ďalší riadny opravný prostriedok, pretože dovolaním namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech. Je preto nevyhnutné v úvode uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Trestného poriadku. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení

urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námieta nesprávnosti skutkových zistení, námieta proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Nie je možné, s poukazom na obvineným uplatnené dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Trestného poriadku, domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku obvinený v dovolaní neuvádza žiadnu argumentáciu, t. j. akým spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námetok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takehoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestací ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvod dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014). Navyše z predloženého spisového materiálu je zrejme, že konanie na súdoch nižších stupňov prebehlo z hľadiska rešpektovania práva na obhajobu plne v súlade so zákonom, nakoľko obvinený mal v priebehu celého konania na súdoch oboch stupňov ustanoveného obhajcu, ktorý bol prítomný na všetkých hlavných pojednávaniach.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku najvyšší súd poznamenáva, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje aj o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejme z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Inak povedané vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdom, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „dovoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdov nižších stupňov.

Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku, ako prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a pokusu zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1, § 155 ods. 1 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označených trestných činov. Z uvedeného vyplýva, že tento dovolací dôvod nebol naplnený.

Najvyšší súd považuje za nevyhnutné doplniť vo vzťahu k argumentácii obvineného, že skutok v bode 2/ skutkovej vety nemožno subsumovať pod trestný čin výtržníctva, že v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody dovolania podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Obvinený nielenže túto skutočnosť v odvolacom konaní nenamietal, dokonca sám v odvolaní proti rozsudku okresného súdu uvádza, že skutok sa stal na chodníku pred obytným domom (str. 3 rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. ITo/7/2013, z 5. februára 2013). Vo vzťahu k návrhu obvineného na vykonanie vyšetrovacieho pokusu najvyšší súd odkazuje na rozsudok krajského súdu, v ktorom tento uvádza, že toto pochybenie prípravného konania konvalidoval súd prvého stupňa, ktorý vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní kontradiktórnym spôsobom, v dostatočnom rozsahu a kvalite.

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd nezistil naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu vo veci obvineného N. C., a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.